

Retouradres : Postbus 78, 2600 ME Delft

ASD
Zalmsteek 21
3192 MC Hoogvliet-Rotterdam

Datum
23-11-2021
Ons kenmerk
4687163
Uw brief van
14 oktober 2021
Uw kenmerk

Onderwerp
Advies ASD op beleidsplan Wet inburgering

Bijlage

Geachte heer ter Braak,

Heel hartelijk dank voor uw advies over de nota Inburgeren Werkt!
In uw advies geeft u aan dat u zich vooral zorgen maakt over de uitvoering van de nieuwe Wet Inburgering en u benoemt daarbij een aantal concrete punten.

De gemeente onderschrijft de door de ASD geformuleerde aandachts- en zorgpunten. De adviezen van ASD zijn waardevol en nemen we mee in de verdere voorbereiding van de uitvoering van de wet. Hierna volgt per onderwerp onze inhoudelijke reactie.

Financiën

Het uitgangspunt van de gemeente is om het bij de uitvoering van deze wet, gezien de huidige financiële status van de gemeente, te doen met de door het rijk beschikbaar gestelde middelen. Waar weinig geld is, wordt men gedwongen tot keuzes. Toch ervaren we het als spijtig dat voor deze kwetsbare groep en sowieso voor het sociale domein de middelen beperkt zijn. Juist hier werken bezuinigingen hard door, ook omdat betrokkenen geen reserves hebben en/ of hebben kunnen opbouwen. Daarnaast kan dit ook voor de gemeente 'penny-wise but pound foolish' blijken, waarbij beperkte inzet van middelen op dit terrein, terugslaat op andere domeinen. Wat ons betreft goed om dit in komende evaluatie(s) te beschouwen.

Wij adviseren de gemeente – wellicht ten overvloede – om niet aflatend uit te zien naar extra middelen ten bate van het inburgeringsproces.

Wij vinden de beperkte Rijksmiddelen voor de uitvoering van de wet ook een zorgpunt. Wij zijn het met u eens dat het wenselijk zou zijn meer middelen tot onze beschikking te hebben voor een goede uitvoering van deze wet, juist ook in verband met het door u geschetste effect op andere onderdelen van het sociaal domein. Via de VNG zetten wij ons als gemeente in om dit punt voortdurend onder de aandacht te brengen van het Rijk.

Wij zullen de komende jaren de uitvoering van de wet uiteraard goed monitoren. Via jaarverslagen rapporteren wij hierover aan de gemeenteraad. Wij zullen u een afschrift van die verslagen toesturen.

Brede intake/ PIP

Veel statushouders staan vanwege traumatische ervaringen in hun land van herkomst argwanend ten opzichte van de overheid. Daarom lijkt het beleggen van de PIP bij de gemeente als overheidsorganisatie niet persé een gelukkige. Wij adviseren de gemeente hier nog eens kritisch naar te kijken. En minimaal dit gegeven heel goed in het achterhoofd te hebben en bij de uitvoering extra aandacht te geven aan het contact met individuele inburgeraars.

Aan het einde van de brede intake wordt de PIP opgemaakt en moet de statushouder deze ondertekenen. Zoals u in de nota aangeeft is het van cruciaal belang dat de inburgeraar snapt wat hij of zij tekent en wat de gevolgen van de overeengekomen afspraken zijn voor hem of haar. Dat onderschrijven wij van harte, omdat het om een beschikking met rechtsgevolg gaat, waar je alleen met een beroep op de algemene wet bestuursrecht en met deskundige hulp een verschil van inzicht kunt rechtzetten.

De Wet Inburgering schrijft voor dat de gemeente de regierol over inburgering heeft. De gemeente heeft daarmee de verantwoordelijkheid voor een gedegen intake en het opstellen van een PIP passend bij de individuele inburgeraar. We vinden het belangrijk dat het proces van de brede intake en PIP uniform is voor alle inburgeraars. Daarom kiezen wij ervoor om de brede intake/PIP op één plek te beleggen, namelijk de gemeente. Het alternatief is dat we de gemeentelijke verantwoordelijkheid mandateren aan partners, waardoor de brede intake/PIP op drie plekken belegd zou zijn. Wij herkennen het mogelijke wantrouwen dat asielstatushouders kunnen hebben tegenover de overheid. Uw advies om hier rekening mee te houden in het contact met inburgeraars nemen wij mee in de werkinstructie voor de uitvoerders.

Zeker het begin van de inburgering van lager of niet opgeleide statushouders – analfabeet of laaggeletterd; soms andere lettertekens gewend zoals in het Tigrinya - ትግርኛ ፊደል, soms het begrip geld/munten niet kennen – valt of staat met de aanwezigheid van mensen die hen de weg kunnen wijzen en kunnen uitleggen wat er van hem of haar verlangd wordt, wat de PIP inhoudt. Tolken en vertalers – die helaas vaak slecht te vinden zijn; een zorgpunt – en landgenoten die hen voorgingen – alhoewel helaas vaak zelf ook nog gebrekkig Nederlands sprekend – zijn in deze beginfase van inburgering onontbeerlijk.

Wij zijn het met u eens dat het met name voor inburgeringsplichtige asielstatushouders belangrijk is dat zij goed wegwijs worden in Nederland, daarbij ondersteund door een netwerk. Daarom vinden wij het ook belangrijk dat hieraan aandacht wordt besteed tijdens de maatschappelijke begeleiding en bij de taaltrajecten. In de aanbestedingen voor de leerroutes en MB/PVT is het betrekken van tolken en opbouwen van een netwerk als eis of wens opgenomen. In het maken van de werkafspraken met de uitvoeringpartners houden we hier ook aandacht voor.

Aandacht voor gezondheid – als speerpunt benoemd bij Maatschappelijke begeleiding – benadrukken wij van onze kant ook graag. Daarnaast vragen wij aandacht voor het goed in (kunnen) schatten van de gezondheid van inburgeraars. Veel van hen kampen met een trauma tot aan PTSS aan toe. Belangrijk is dat dit tijdig gesignaleerd wordt. Wij adviseren de gemeente om ten behoeve van de brede intake kennis op te doen over het zorgaanbod, zoals rondom PTSS of traumaverwerking. En waar nodig deskundigen in te schakelen om iemands mentale gezondheid correct in te kunnen schatten.

Wij onderschrijven het belang van aandacht voor gezondheid. In de brede intake zijn vragen opgenomen over de (mentale) gezondheid van de inburgeraar, ook worden de uitvoerders van de brede intake hierover geïnstrueerd. In geval van een zeer zorgwekkende medische situatie, kan de gemeente sociaal-medisch advies inwinnen bij aanbestede partner Argonaut Advies. Op basis van dit advies kan een inburgeraar een medische ontheffing krijgen. Na de brede intake/PIP periode is er extra aandacht voor gezondheid in het PVT en maatschappelijk begeleidingstraject.

Inburgeringstraject

Het combineren van het volgen van taallessen en participeren in (vrijwilligers)werk zien we als zinvol. Wel adviseren we om in de periodieke evaluatie te kijken hoe dit in de praktijk uitpakt voor individuele statushouders (van de school in de ene naar (vrijwilligers)werk in de andere stad, meestal niet kunnen fietsen, soms ook nog de zorg voor jonge kinderen) in een omgeving waar je heel veel nog niet snapt en trauma's te verwerken hebt.

De (verplichte) mate van participatie verschilt per scholingstraject en per doelgroep. Binnen de B1 route en de Onderwijsroute worden door het Rijk geen eisen gesteld aan het aantal uren participatie dat een deelnemer moet volgen. De Wet Inburgering schrijft voor dat de Z-route bestaat uit 800 uur taal en 800 uur participatie. In Delft geeft Werkse! invulling aan het participatiedeel van de Z-route. Hierin wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden van een inburgeraar.

Proces gezinshereniging

Tot op heden verzorgt Vluchtenbegeleiding Delft in casu Participe het proces van gezinshereniging van een Delftse statushouder met zijn of haar eerstegraads familie van elders. Omdat wij hier niets over terugvinden in het beleidsplan onze vraag: hoe en waar belegt de gemeente het proces van gezinshereniging van asielstatushouders?

Ondersteuning bij het proces van gezinshereniging is geen taak binnen de Wet Inburgering. Voor veel asielstatushouders is dit echter wel een thema waar zij zich mee bezig houden. Wij zijn nog in gesprek met Participe over dit onderwerp. Daarnaast kan het Instituut Sociaal Raadslieden (ISR) ondersteuning bieden bij het proces van gezinshereniging voor asielstatushouders in Delft. De maatschappelijke begeleiders kunnen lichte juridische ondersteuning bieden, zoals het invullen van formulieren en het in contact brengen met de juiste instanties.

Datum
23-11-2021
Ons kenmerk
4687163

Maatwerk

Wij waarderen het dat de gemeente aandacht heeft voor maatwerk. Mede omdat er een groot verschil in niveau is bij de inburgeraars – van hoogopgeleide Syriër tot iemand die nooit verder dan zijn/ haar dorp op het platteland kwam.

Voldoende vrijwilligers?

Als adviesraad horen wij vanuit onze schil en netwerk, dat het (steeds) moeilijker wordt om voldoende vrijwilligers te vinden. Dit – in combinatie met een krap budget – lijkt ons aandachts- en zorgpunt.

Wij herkennen dit signaal vanuit de stad. In de aanbestedingen voor de leerroutes en maatschappelijke begeleiding/Participatieverklaringstraject zijn eisen gesteld aan de inzet van vrijwilligers. Ook maken wij het vrijwilligersbeleid een standaard onderwerp van gesprek met de uitvoeringpartners

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Delft,